

W

Woord van de dag

Obesitasversluiering

de Verdieping 20

Geweld Medewerker huisarts neergestoken

In een Haagse huisartsenpraktijk is gisterenmorgen een medewerker neergestoken. De dader is door de politie opgepakt, het slachtoffer is met spoed naar een ziekenhuis gebracht. Daartoe waren meerdere hulpdiensten,

waaronder een traumahelikopter, opgeroepen ter ondersteuning. Over de identiteit van slachtoffer en verdachte is niets bekendgemaakt. Ook de aanleiding voor de steekpartij in Den Haag is onbekend. ANP

Groningen • Een gebrek aan ideeën om aardbevings schade aan te pakken is er niet. Die plannen verzanden echter in bureaucratie, blijkt daags voordat de parlementaire enquêtecommissie haar rapport publiceert.

Oplossingen voor aardbevings schade lopen vast in stapels papierwerk

Joost van Egmond
redactie wetenschap

Een gesprek in het Groningse dorp Zeerijp over de aardbevingen gaat al gauw over de papierberg die er de afgelopen jaren is geproduceerd rond deze problematiek. Daar gaat zo'n 70 procent van het geld heen, zegt de een. Een ander schat dat de stapel papier die hij inmiddels toegestuurd kreeg ongeveer van de grond tot stoelhoogte reikt. Imposant, maar een huis kun je er niet mee stutten.

Het Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen, een initiatief waarin wetenschappers van onder meer de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool samenwerken, kijkt al jaren naar de maatschappelijke gevolgen van de gaswinningsproblematiek. Dat levert periodiek ook weer dikke rapporten op, met een duidelijke rode draad: er is veel kennis, maar het lukt niet om die daadwerkelijk in te zetten om de schade aan woningen te herstellen en inwoners te ondersteunen.

“Dit is een enorm complex probleem”, benadrukt Nienke Busscher van het kennisplatform. “Het gaat alleen al in de versterking om tienduizenden woningen. Als je naar de schade kijkt, dan raakt dat meer dan 200.000 mensen.” Een makkelijke oplossing is er dan ook niet bij. Maar, concludeert ze ook: het systeem van regels waar die oplossingen aan moeten voldoen, maakt het moeilijker. “Aardbevingen zijn een probleem, maar wat je ziet is dat het systeem dat voor de oplossing zou moeten zorgen een factor wordt die velen nog meer stress oplevert.”

Een wirwar aan verschillende benaderingen maakt het er niet overzichtelijker op. Veelbelovende ideeën worden uitgetoet, maar verzanden vaak in bureaucratie, waarna ze wegwijnen. Een voorbeeld is een experiment in het dorp Krewerd, waar bewoners één-op-één met een architect plannen konden maken om

Herstelwerk in het Groningse dorp Zeerijp, waar in januari 2018 een aardbeving was met een kracht van 3,4 op de schaal van Richter. FOTO REYER BOXEM

‘Het systeem dat voor de oplossing moet zorgen levert inwoners nog meer stress op’

hun huis te verstevigen. Dat zou tot een versnelling kunnen leiden en tot betere aansluiting op de wensen van bewoners, was de gedachte. “Het liep alsnog vast in bureaucratie”, vertelt Busscher. En wat het vertrouwen van bewoners had moeten herstellen, werd de zoveelste deceptie.

Dit probleem ziet Busscher vaker.

“Er komt telkens weer iets nieuws, maar er is niet de capaciteit om dat goed te evalueren. Daardoor leren we niet. Het is vaak voorspelbaar wat er misgaat, maar toch gebeurt het. Dat is verbazingwekkend.”

Er zijn de afgelopen jaren al zo veel beloftes gedaan en gebroken dat bewoners participatiemoe zijn. Bovendien, constateerde het kennisplatform al eerder in een evaluatie: participatie is geen gunst aan de bewoners, het is hun recht om beslissingen te nemen over hun eigen huis. Maar de regie loslaten, dat is wat de overheid het allermoeilijkst vindt. Dat geldt richting bewoners, maar ook richting uitvoerende ambtena-

ren. Een kant-en-klare oplossing pretendeert het kennisplatform dan ook niet te hebben. Daarvoor zou veel beter gemonitord moeten worden wat wel en niet werkt, maar de belangrijkste ingrediënten van de goede richting zijn wel duidelijk.

Stop versnippering

Kijk naar gebieden, zegt Busscher, en pak die tegelijkertijd aan, in plaats van een versnipperde aanpak. Geef binnen dat gebied de uitvoerders op de grond een duidelijk mandaat. Zij moeten een budget krijgen en de bevoegdheid om besluiten te nemen. En bedenk samen met de bewoners de oplossing voor hun huis, waarbij

schadeherstel en versterking in een keer worden aangepakt. Om dat van de grond te krijgen, denkt Busscher, moet het huidige systeem worden losgelaten. “De bestaande regels zijn nu te vaak het obstakel.”

Wordt daarnaar geluisterd? Busscher denkt even na. “Tot nu toe durft niemand dat systeem los te laten. Je ziet wel bewustwording dat het niet werkt en dat de relaties met bewoners moeten verbeteren. Het staat op de agenda en dat is een belangrijke eerste stap. Er verandert dus wel iets, maar of het verbetert zie je nog niet terug in het onderzoek. Het vertrouwen in de overheid is nog steeds heel laag.”